
UPRAVLJANJE TRANZICIJOM

PRIMENA INTERNE REVIZIJE U ROMUNIJU

Okruženje javne finansijske kontrole u Rumuniji

- 1. Državna revizorska institucija / Ured državne revizije**
- 2. Ministarstvo javnih finansija (MPF)**
- 3. Javna interna finansijska kontrola u ostalim državnim entitetima**
- 4. Sistem finansijske kontrole u lokalnim zajednicama**

Ministarstvo javnih finansija osigurava :

- **Koordinaciju preventivnih finansijskih kontrolnih aktivnosti**
- **Koordinaciju javnih internih revizorskih aktivnosti**

Organizacija decentralizovane preventivne finansijske kontrole :

- **Sopstvena preventivna finansijska kontrola, integrisana u opseg menadžerske odgovornosti nad svim državnim entitetima i za sve operacije sa finansijskim uticajem na državne fondove i državnu baštinu (regulisano uredbama Vlade od 1999. god.)**
- ✓ **Ciljevi ove kontrole su isključivo;**
- ✓ **zakonitost;**
- ✓ **regularnost;**
- ✓ **usklađenost sa ograničenjima limita budžetskih kredita.**

Strategijska vizija: PIFC Studija mera politika

- je odobrena od strane rumunske Vlade 11. oktobra 2001. godine
- je dokument strateške važnosti, razvijen od strane Ministarstva javnih finansija koji se odnosi na javnu internu finansijsku kontrolu u Rumuniji

Primarno zakonodavstvo i odgovornost za harmonizaciju javne interne revizije

---

- je odobreno od strane rumunske Vlade 11. oktobra 2001. godine
- **Centralna jedinica za harmonizaciju javne interne revizije (CHUPIA)** je organizovana po principu specijalizovanih odeljenja, direktno odgovornih ministru javnih finansija, kojima upravlja generalni direktor. CHUPIA je uspostavljena unutar Ministarstva javnih finansija, kao generalni direktorat, i trenutno je u potpunosti operativna.

Jedinice javne interne revizije

- Na nivou javnih institucija je započet veliki proces administrativne reorganizacije, stvaranjem **odeljenja javne interne revizije** u skladu sa novim pravnim okvirom. Na taj način, aktivnosti revizije su odvojene od kontrolne aktivnosti, a obe su podređene najvišem upravljačkom nivou.
- Na nivou Ministarstva javnih finansija, javna interna revizija je organizovana i na centralnom nivou (Direktorat javne interne revizije – MPF), i na nivou sekundarnih i tercijalnih centara trošenja sredstava.

Sekundarna i tercijalna regulativa javne interne revizije (Nalozi MF -a)

- 2002. god. – Kodeks etičkog i profesionalnog sprovođenja javne interne revizije
- 2003. god. – Opšte metodološke norme u vezi javne interne revizije
- 2003. god. – Metodološke norme za vršenje procene aktivnosti javne interne revizije
- 2004. god. Javne interne norme revizije Ministarstva javnih finansija
- 2004. god. Uredba Vlade o izmenama i dopunama regulativa koje se odnose na internu reviziju
- Uspostavljen je opšti priručnik javne interne revizije

Komitet javne interne revizije

- **Komitet javne interne revizije (CPIA) je osnovan pored CHUPIA. Ima savetodavnu ulogu i aktovnosti su mu usmerene ka unapređenju aktivnosti interne revizije, osnovan je i postao operativan od 2003. godine.**

- **Osnovne odgovornosti CPIA-a su:**
  - **Podržavanje pravnog okvira, godišnjeg izveštaja pre slanja Vladi;**
  - **Analiza preporuka, ako revizori i oni nad kojima je izvršena revizija imaju drugačija mišljenja o istom predmetu, obaveštavanje Vlade o situaciji o nepostizanju preporuka**

  - **CPIA se sastoji od sledećih 11 članova:**
    - **predsednik rumunske Komore finansijskih revizora;**
    - **univerzitetski profesori specijalizovani u oblasti javne interne revizije – 2 osobe;**
    - **stručnjaci visokih kvalifikacija iz oblasti javne interne revizije – 3 osobe;**
    - **generalni direktor CHUPIA-a;**
    - **stručnjaci iz drugih oblasti kao što su: javno računovodstvo; pravo; IT - 4 osobe.**

Profesionalni trening

- Ministarstvo javnih finansija je bilo korisnik tvining projekta i projekta tehničke pomoći tokom 2003. godine iz fondova PHARE 2000 .
- Organizovani su programi treninga za 200 javnih internih revizora.
- Programi treninga će se nastaviti pod programom PHARE 2002, kroz projekat tehničke pomoći “Jačanje sistema revizije i performansi revizije unutar Ministarstva javnih finansija”.
- Svi ti trening programi su podržani od strane Škole javnih finansija; na ovaj način programi će biti produženi na centralnom i teritorijalnom nivou.

Izazovi i mogućnosti

- Na početku (u 2002. god. usvajanjem Zakona o javnoj internoj reviziji) kada su se uspostavljale osnove za ove aktivnosti u državnim entitetima, veliki problem je bio nedostatak stručnjaka u oblasti interne revizije
- Pronađeno je kompromisno rešenje u konverziji finansijskih kontrolora u interne revizore
- Nakon kontinuiranog profesionalnog treninga internih revizora, svake godine je rešavano pitanje manjka iskustva

Izazovi i mogućnosti

- **Totalno ukidanje kontrolne aktivnosti u državnim entitetima, u prvim godinama je dovelo da interni revizori vrše i inspeksijske poslove**
- **Poslednjih godina ovaj problem je rešen uspostavljanjem inspekcije i kontrolnih jedinica u državnim entitetima**
- **Interni revizori podnose inspekciji i kontrolnim jedinicama spisak svih utvrđenih neregularnosti pronađenih kao rezultat poslova revizije**

Izazovi i mogućnosti

- Bez obzira na sve, regrutovanje internih revizora u državnim entitetima je još uvek otvorena tema zbog manjka treniranog osoblja
- Drugi veliki problem je u stepenu razumevanja aktivnosti interne revizije (uloge i svrhe) od strane menadžera
- Organizovanje seminara za povećanje svesti menadžera na relevantne teme koje se odnose na aktivnosti interne revizije (redovno)

-
- *Hvala vam na pažnji !*